

मध्यान्ह

राष्ट्रिय दैनिक

इपेपर हेर्न

वर्ष २३, अंक २३२ । पृष्ठ ८

Madhyanha National Daily

www.madhyanhadaily.com

एक्सनमा सरकार एकै दिन महत्वपूर्ण पाँच कदम

मुकुन्द लामिछाने/मध्यान्ह

काठमाडौं, ५ असोज

सरकारले निर्णयमा एक्सन लिन थालेको छ । आइतबार पाँच महत्वपूर्ण निर्णय भएका छन् । मन्त्रिपरिषद् विस्तारको निर्णय भएको छ ।

अनिलकुमार सिन्हा भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय र उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्रीमा सिफारिसमा परेका छन् । सर्वोच्च अदालतका पूर्वन्यायाधीश सिन्हालाई दुईवटा मन्त्रालयको जिम्मेवारी दिनेगरी प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले सिफारिस गरेकी हुन् ।

स्वास्थ्यमन्त्रीमा अतिरिक्त स्वास्थ्य सचिव डा. संगीता कौशल मिश्रा सिफारिस भएकी छन् । प्रधानमन्त्री कार्कीले सञ्चारमन्त्रीमा जगदीश खरेलको नाम सिफारिस गरेकी छन् । कृषिमन्त्रीमा मदन परियारको नाम सिफारिस गरिएको छ भने शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको जिम्मेवारी महावीर पुनलाई दिइएको छ । पुन राष्ट्रिय आविष्कार केन्द्रका अध्यक्ष हुन् ।

आइतबार नै सरकारले गत २३ र २४ भदौमा भएको जेनजीहरूको आन्दोलनका क्रममा भएका घटनाहरूको छानविन गर्न उच्चस्तरीय जाँचबुझ आयोग गठन गरेको छ ।

मन्त्रिपरिषद् बैठकले विशेष अदालतका पूर्वअध्यक्ष एवं पूर्वन्यायाधीश गौरीबहादुर कार्कीको

नेतृत्वमा आयोग गठन गरेको हो । आयोगको सदस्यमा पूर्वआईजी विज्ञानराज शर्मा र कानुनविद् विश्वेश्वरप्रसाद भण्डारी छन् । आयोगलाई तीन महिनाको समय दिइएको छ ।

यस्तै, सरकारले अतिरिक्त महानिरीक्षक (एआइजी) मनोज केसीलाई सिआइवी प्रमुखका रूपमा सरुवा गर्ने निर्णय गरेको छ । यसअघि नक्कली भुटानी शरणार्थी प्रकरणको अनुसन्धान अघि बढाएका प्रहरी अधिकारी केसीलाई सिआइवीको जिम्मेवारी दिइएको हो । केसी नेतृत्वको अपराध अनुसन्धान कार्यालयले १२ चैत २०७९ मा भुटानी शरणार्थी बनाएर अमेरिका पठाइदिन्छु भन्दै असुली गरेको आरोपमा मोरङका केशव दुलाल, ललितपुरका सानु भण्डारी र पाँचथरका टेक गुरुङलाई पक्राउ गरेको थियो ।

राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग (राअवि)को मुख्य अनुसन्धान निर्देशकमा टेकेन्द्र कार्की नियुक्त भएका छन् ।

गुप्तचर प्रमुखको तीनवर्षे पदावधि पूरा गरेर हुतराज थापा भदौ २८ देखि अनिवार्य अवकाशमा गएपछि प्रमुखको पद रिक्त थियो । नवनिर्वात प्रमुख कार्की २०४३ मा अनुसन्धान अधिकृतबाट सेवा प्रवेश गरेका थिए । उनले आफ्ना प्रतिस्पर्धी ओम प्रकाश जोशीलाई पछि पारेका छन् ।

नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको कार्यकारी निर्देशकमा मनोज

■ पाँच जना मन्त्रीमा सिफारिस

■ जेनजीहरूको आन्दोलन घटना छानबिन जाँचबुझ आयोग गठन

■ राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागको नेतृत्वमा टेकेन्द्र कार्की

■ विद्युत् प्राधिकरणबाट हटाइए हितेन्द्र, आए सिलवाल

■ ३ करोडभन्दा कम लागतका टुक्रे आयोजना रोक्का

सम्पत्ति शुद्धीकरणको निगरानीमा देउवा र खड्का

आइतबार नै सम्पत्ति शुद्धीकरण विभागले नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवा र कांग्रेस नेता दीपक खड्काको घरमा पुगेर मुचुल्का उठाएको छ । हरिहर भवनस्थित विभागबाट एसपी नवरत्न पौडेलसहितको टोलीले दुवैको घर पुगेर टोलीले मुचुल्का उठाएको हो । जेनजी आन्दोलनका क्रममा देउवा र खड्काको घर प्रदर्शनकारीले जलाउने क्रममा ठुलो मात्रामा नगद रकम रहेको भन्दै जलाइएको भिडियो सार्वजनिक भएको थियो ।

बुटानीलकण्ठस्थित देउवाको घरमा डलर र नेपाली हजार, पाँच

सयका नोटहरूका जलेको टुक्राहरू भेटिएको र पैसा राख्ने सुरुङसमेत भेटिएको भनिएको छ । यसबारे सम्पत्ति शुद्धीकरण विभागले अनुसन्धान सुरु गरेको हो ।

सिलवाललाई नियुक्त भएका

छन् । सरकारले नेपाल विद्युत् प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक हितेन्द्रदेव शाक्यलाई जल तथा ऊर्जा आयोगमा सरुवा गरेर सो पदमा प्राधिकरणकै पूर्वउपकार्यकारी निर्देशक मनोज सिलवाललाई नियुक्त गर्ने निर्णय गरेको हो ।

राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागको मुख्य अनुसन्धान निर्देशकमा टेकेन्द्र कार्की नियुक्त भएका छन् ।

यस्तै, सरकारले आइतबार ३ करोडभन्दा कम लागतका टुक्रे आयोजना रोक्का गरेको छ । यो पनि महत्वपूर्ण निर्णय

>>> पृष्ठ २ मा

तीन विकल्पसहित अघि बढे गगन

१ क्रियाशील सदस्यको खुला मतदानबाट नेतृत्व चयन गर्नेगरी नियमित महाधिवेशन

२ विशेष महाधिवेशन गर्न ४० प्रतिशत महाधिवेशन प्रतिनिधिको हस्ताक्षर संकलन अभियान

३ विद्रोह गरेर नयाँ पार्टी दर्तासम्मको तयारी

जीवन शर्मा/मध्यान्ह

काठमाडौं, ५ असोज

पुरानो लोकतान्त्रिक दल नेपाली कांग्रेसभित्र पछिल्लोपटक युवा पुस्ताका नेताहरूले पार्टी पुनर्गठनको एजेन्डा धारिलो बनाएका छन् । विधानतः पार्टीको सभापतिपछिका कार्यकारी महामन्त्रीद्वय गगन थापा र विश्वप्रकाश शर्मांले पार्टीलाई पुनर्संरचना गर्न विभिन्न विकल्पसहितको छलफल चलाएका हुन् । तर महामन्त्रीहरू पार्टीभित्र अल्पमतमा रहेकाले उनीहरूको प्रस्ताव नेतृत्वले अझै स्वीकार गरेको छैन ।

जेनजी आन्दोलनपश्चात् उत्पन्न पछिल्लो राजनीतिक अवस्थालाई विश्लेषण गर्दै कांग्रेस सुधानं महामन्त्री थापाले पार्टीमा पुनर्गठनको विकल्प नरहेको बताउँदै आएका छन् । महामन्त्री थापाले शनिवार एक वक्तव्य जारी गर्दै भनेका थिए, 'समयको मागअनुसार पार्टी नेतृत्वमा युवाहरू आउनुपर्ने र त्यसमा पार्टीका नेता कार्यकर्ताले आफूलाई फिट नदेखे साधारण सदस्य मात्रै भएर बस्न तयार छु ।' उनले पार्टीको रूपान्तरण र पुनर्गठन आवश्यक भएको भन्दै पार्टीमा सुधार र नयाँ नेतृत्व चयन गर्ने प्रक्रियाका लागि विशेष महाधिवेशन अपरिहार्य भएको उनले बताए । यसले पार्टीको नीति, नियम र कमजोरी सुधानं अवसर दिने थापाको भनाइ छ । पार्टीलाई पूर्णरूपमा रूपान्तरण जरूरी देखेका नेताहरूले सकेसम्म विधि र विधान सम्बत तरिकाबाट पार्टीलाई पुनर्संरचित गरेर जाने योजनामा छन् ।

पार्टी पुनर्गठनका लागि महामन्त्री थापाले तीन विकल्पसहितको तयारी थालेका छन् । नियमित महाधिवेशनका लागि तयारी थाल्नुपर्ने पहिलो विकल्प अघि सारेका थापाले यो विकल्पमा प्रतिनिधिमूलक नभई खुला मतदानबाट नेतृत्व चयन गर्नुपर्ने बताए । 'कांग्रेसलाई सबैको अपनत्व फिल गराउन सबै क्रियाशील सदस्यले केन्द्रदेखि जिल्लासम्मको नेतृत्व चयनमा भाग लिन पाउनुपर्छ,' उनले भनेका छन् ।

त्यस्तै, दोस्रो विकल्पमा उनले विशेष महाधिवेशनको प्रस्ताव अघि सारेका छन् । यसका लागि १४औं महाधिवेशनका प्रतिनिधि अथवा त्यसवेलाका क्षेत्रीय प्रतिनिधिहरूले केन्द्रदेखि भूगोल सम्मकै नेतृत्व चयन गर्नेगरी वाटो खोलेर जानुपर्ने योजना ल्याएका छन् ।

>>> पृष्ठ २ मा

सभापति देउवाको नेतृत्वमाथि दलभित्र र बाहिरबाट प्रश्न उठिरहेको र उनको नेतृत्वमा दलले सफलता हासिल गर्न नसकेकाले विशेष महाधिवेशनमा जानुको विकल्प छैन

■ गुरुराज घिमिरे

नेता, नेपाली कांग्रेस

सभापति शेरबहादुर देउवाले सुरुकै दिन दोस्रो तहको नेतृत्वलाई कार्यवाहक दिइएको भए हुन्थ्यो, देश र पार्टीको अवस्था यहाँ पुग्दासमेत अस्पतालको शय्याबाटै पार्टी चलाउने निश्चय राखेपछि महामन्त्रीले हस्तक्षेपकारी भूमिका खेल्नैपर्छ

■ शंकर तिवारी

राजनीतिक विश्लेषक

माओवादीमा अघि बढ्यो विशेष महाधिवेशनको प्रस्ताव

जानकी पाठक/मध्यान्ह

काठमाडौं, ५ असोज

जेनजी आन्दोलनपछि पार्टी पुनर्संरचनाको बहसले व्यापकता पाएसँगै नेकपा माओवादी केन्द्रले विशेष महाधिवेशनमार्फत पार्टीलाई नयाँ ढंगले लैजाने तयारी गरेको छ । पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत रहेका पार्टी अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले मौजुदा केन्द्रीय समिति भंग गरेर विशेष महाधिवेशनमा जाने प्रस्ताव अघि सारेका हुन् ।

नेकपा माओवादीसहित पुराना तीन राजनीतिक दलप्रति आक्रमक युवा पुस्ताको आन्दोलनबाट सत्ता कब्जा भएपछि नेताहरू भागभागीको अवस्था पुगेका थिए । पछिल्लो राजनीतिक परिस्थितिलाई नजिकबाट नियाल्दै

संविधानको संरक्षणबाट जेनजीको मागसमेत सम्बोधन हुनेगरी आवश्यक समन्वय गरेको दावी गर्दै आएका अध्यक्ष प्रचण्डले पार्टीभित्रसमेत युवा आकांक्षालाई सम्बोधन गरेको देखिन्छ । उपमहासचिव जनार्दन

शर्मांले पार्टीमा पुनर्गठन र नेतृत्व हस्तान्तरणको माग गरिरहेका बेला प्रचण्डले निरन्तरतामा क्रमभंगको पुरानै नीतिअनुसार केन्द्रीय समितिले भंग गर्ने प्रस्ताव राखेका हुन् । आइतबार केन्द्रीय कार्यालय पेरिसडाँडामा

>>> पृष्ठ २ मा

वैदेशिक रोजगार विशेष

नेपालको बेरोजगारी र वैदेशिक रोजगारीमा अन्तर्राष्ट्रिय चासो

मध्यान्ह संवाददाता

काठमाडौं, ५ असोज

जेनजी पुस्ताले गरेको विद्रोह र छोटो समयमा भएको सरकार परिवर्तन पछि अन्तर्राष्ट्रिय सञ्चारमाध्यमले नेपाली समाजमा रहेको बेरोजगारी र वैदेशिक रोजगारीमाथिको बढ्दो निर्भरतामा आफ्नो ध्यान केन्द्रित गर्न थालेका छन् ।

फ्रान्सेली समाचार संस्था एएफपीले श्रीमतीलाई वैदेशिक रोजगारमा पठाएका फर्पिङका ३१ वर्षीय बेरोजगार सन्तोष सुनुवार र वैदेशिक रोजगारमा निर्भर फर्पिङवासीको पीडा समेटेर लामो समाचार प्रकाशित गरेको छ । समाचारमा श्रीमान् वा श्रीमती वैदेशिक रोजगारमा जाँदा भएको पारिवारिक विखण्डन, आर्थिक विपन्नता र एक्लोपनको पीडादायी अवस्थाको चित्रण गरिएको छ ।

प्रवासी नेपालीलाई निर्वाचनमा सहभागी गराउने प्रधानमन्त्रीको प्रतिबद्धता

काठमाडौं/रासस- प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले आगामी निर्वाचनवाटै विदेशमा रहेका नेपालीहरूलाई आफू रहेकै देशबाट मतदानमा सहभागी हुने व्यवस्था मिलाइने बताएकी छन् । आइतबार गैरआवासीय नेपाली संघ (एनआरएनए) का अध्यक्ष डा. बड्की केसीसहितको टोलीसँगको भेटमा प्रधानमन्त्री कार्कीले यसबारे जानकारी दिएकी हुन् ।

सरकारले विदेशमा रहेका नेपाली नागरिकलाई आगामी फागुन २१ गते हुने

'वैदेशिक रोजगारबाट रेभिडयान्स भित्रिँदा अर्थतन्त्र चलायमान भए पनि परिवारभित्रको पीडा डरलाग्दो छ,' समाचारमा उल्लेख छ ।

विश्व बैंकका अनुसार नेपालको ८२ प्रतिशत जनशक्ति अनैपचारिक रोजगारीमा छ । '१५ देखि २४ वर्ष उमेरका पाँच जना नेपालीमध्ये एक जना बेरोजगार छन् । जीविकाका

धेरै सम्भावनाहरू पनि छैनन्,' समाचारमा उल्लेख छ, 'प्रतिव्यक्ति जिडिपी वार्षिक १ हजार ४ सय ४७ मात्रै छ, लाखौं नेपालीहरू जीविकाका लागि

>>> पृष्ठ २ मा

वैदेशिक रोजगार विभागको भवन जले पनि सेवा निरन्तर

काठमाडौं/मस- जेनजी प्रदर्शनका क्रममा क्षतिग्रस्त भए पनि वैदेशिक रोजगार विभागले श्रमसम्बन्धी सेवा निरन्तर दिइरहेको छ । गत भदौ २३ र २४ गते भएको प्रदर्शनले आगजनी र तोडफोड भएको ताहाचलस्थित वैदेशिक रोजगार विभागमा सुरक्षित रहेका केही कोठालाई व्यवस्थापन गरेर सेवा सञ्चालन भइरहेको छ ।

व्यक्तिगत श्रम स्वीकृति, वैदेशिक रोजगार कार्यालयको सहायता कक्ष, प्रशासन शाखा, उडार तथा राहत समन्वय शाखा, आर्थिक

>>> पृष्ठ २ मा

सम्पादकीय

सरकारमा जेनजी प्रतिनिधित्व गराउ

ऐतिहासिक जेनजी विद्रोहपछि बनेको अन्तरिम सरकारका प्रधानमन्त्री सुशीला कार्की मन्त्रिमण्डल विस्तारको गृहकार्यमा छिन् । होनाहार युवा गुमाउनुपर्दा मुलुक शोकमा छ । आगजनी, तोडफोड र लुटपाटले राष्ट्रिय सम्पत्तिमा अकल्पनीय क्षति पुगेको छ । निजी क्षेत्रले उस्तै क्षति बेहोर्नुपरेको छ । आमनागरिकमा चरम निराशा उत्पन्न भएको छ । यस्तो कठिन परिस्थितिमा आमनागरिकको मनोबल उच्च राख्न, नयाँ आशा र उत्साह जगाउन पनि प्रधानमन्त्री कार्कीले मन्त्रीका लागि विवादरहित व्यक्तिको खोजी गरिरहेकी छन् । जेजति नामको चर्चा भइरहेको छ, त्यसमा आन्दोलनको मुख्य सरोवारवाला जेनजी पुस्ता छुटिरहेको छ । आन्दोलनकारी शक्तिको प्रतिनिधित्वबिना सरकार अपूर्ण हुने तथ्यलाई प्रधानमन्त्री कार्कीले बिसन्हुँदैन ।

पक्कै पनि कठिन परिस्थिति संहाल्नु चुनौतीपूर्ण छ । देशको नाजुक परिस्थिति संहालेर ६ महिनाभित्र आमचुनाव गरेर जननिर्वाचित सरकारलाई सत्ता सुम्पिनु अहिलेको सरकारको मुख्य दायित्व हो । त्यसअघि तत्कालै गर्नुपर्ने कामहरूको लामै सूची सरकारसामु छन् । मुख्यतः आन्दोलनकारी शक्तिका तत्कालीन मागहरू पूरा गर्नुपर्छ । अहिले पनि थुप्रै घाइतेहरू अस्पतालमा उपचाररत छन् । प्रदर्शनका क्रममा ज्यान गुमाएका परिवारको पीडामा मलम लगाउनुपर्नेछ । त्यसका लागि २३ भदौको राज्य दमन र २४ भदौको विध्वंसको न्यायिक छानबिन गरी दोषीलाई कारबाहीको दायरामा ल्याउनुपर्नेछ । अर्को, जेनजी प्रदर्शनको मुख्य माग भ्रष्टाचार छानबिनलाई अधि बढाउनुपर्छ । राजनीतिक दलसँग पनि राम्रो समन्वय गरेर तोकिएकै मितिमा आमचुनाव गर्नेगरी अन्तरिम सरकार अधि बढनुपर्छ । त्यसपछि मात्र मुलुक चुनावी प्रक्रियामा अधि बढ्न सक्छ ।

यी सबै काममा मुख्य सरोकारवाला शक्ति जेनजी वर्गको उचित प्रतिनिधित्व र सहभागिता हुनु अपरिहार्य छ । अन्यथा जेनजी आन्दोलनपछि पनि सरकारमा युवा अनुहार देखिनेछैन । यति ठुलो परिवर्तनपछि पनि कुनै न कुनै रूपमा परीक्षण भइसकेका पूर्वन्यायाधीश, पूर्वकर्मचारी, प्रशासक वा वकिल-अभियन्ताको सरकार बन्ने खतरा छ । त्यसले आन्दोलनको मर्म सम्बोधन गर्न सक्दैन । अतः जेनजी अगुवाहरूले माग गरेअनुसार अन्तरिम सरकारमा कम्तीमा पनि ५० प्रतिशत जेनजी प्रतिनिधित्व गरिनुपर्छ । त्यसले सरकारको अनुहार नै फेरिने छ । युवा पुस्ताको माग सरकार र प्रमुख तीन राजनीतिक दलहरूमा नेतृत्व परिवर्तन मात्र होइन, मन्त्रालय हाँके युवा अनुहारको खोजी पनि हो । त्यसका लागि यो अनुकूल समय हो । प्रधानमन्त्री कार्कीले जेनजी आन्दोलनको यो आकांक्षालाई सम्बोधन गर्दै युवा प्रतिनिधित्व बढाउनुपर्छ ।

प्रश्नमा जेनजी आन्दोलन

पश्चिमी शक्ति-केन्द्र (अमेरिका/युरोपियन)ले लोकतन्त्र, मानवअधिकार र पारदर्शिताका एजेन्डा अधि सार्छन् । तर वास्तविक उद्देश्य भने चीनलाई घेराबन्दी गर्ने हो । नेपाललाई उनीहरूले एउटा प्रयोगशाला वा 'बफर जोन'का रूपमा प्रयोग गर्न खोज्ने चिन्ता यथार्थमै छ ।

अग्रलेख

● सत्य जीत

राजनीतिक सत्ता फेरबदलको वातावरण तयार गरिदिन्छ, जसलाई यिनै शक्ति-संरचनाले आफ्ना रणनीतिक योजनामा प्रयोग गर्न सक्छन् । भारत, चीन र पश्चिमी शक्ति-केन्द्रहरूको दृष्टिकोणविना नेपालको आन्तरिक राजनीति बुझ्न सकिँदैन । प्रत्येक आन्दोलन वा अस्थिरताले स्वाभाविक रूपमा यी बाह्य शक्तिहरूको रणनीतिक स्वार्थलाई स्पष्ट गर्छ । भारतले नेपालको अस्थिरतालाई सधैं आफ्नो सुरक्षा, जल-नीति र सीमावर्ती रणनीतिसँग गाँसेर हेर्छ् । नेपालमा हुने अस्थिरता उसलाई प्रत्यक्ष राष्ट्रिय सुरक्षासँग जोडिन्छ । यसकारण राजतन्त्र पुनर्स्थापना वा वैकल्पिक शासनको अभ्यासमा भारतको मौन सहमति वा अप्रत्यक्ष समर्थनको सम्भावना नकानि सकिँदैन । उसको प्राथमिकता सधैं 'सीमा स्थायित्व' र 'जलस्रोत नियन्त्रण' रहने भएकाले नेपालमा अस्थिरताले सिर्जना गर्ने अवसरलाई प्रयोग गर्ने उसले खोज्छ ।

इतिहासमा आज

२२ सेप्टेम्बर १९७६ मा कक्रुहरूको मृगशयमा द्युमर निम्त्याउने पत्ता लागेपछि अमेरिकी खाद्य तथा औषधि प्रशासनले रातो डाई नम्बर ४ लाई प्रतिबन्ध लगाएको थियो ।

२२ सेप्टेम्बर १९७५ मा सारा जेन मूरले अमेरिकी राष्ट्रपति जेराल्ड फोर्डको हत्या गर्ने प्रयास गरेकी थिइन् । तर गोप्य सेवालै उनलाई विफल बनाईदिएको थियो ।

२२ सेप्टेम्बर १९६५ मा संयुक्त राष्ट्र संघले युद्धविरामको आह्वान गरेपछि भारत र पाकिस्तानबीच १९६५ को कश्मीरलाई लिएर भएको भारत-पाकिस्तानी युद्ध समाप्त भएको थियो ।

२२ सेप्टेम्बर १९९३ मा अलाबामा नजिकै एउटा बाज रेल्वे पुलमा ठोक्कियो, जसले गर्दा एमट्र्याक इतिहासको सबैभन्दा घातक रेल दुर्घटना भयो । जसमा ४७ यात्रुको मृत्यु भएको थियो ।

जेनजीको उभार र सत्ता परिवर्तन

विचार

● बसन्त उपाध्याय

संसारभर जेनजीको आवरणमा भएका मास मुभमेन्टहरू के साँच्चिकै स्वतन्त्रता र व्यक्तिगत अभिव्यक्तिका अभियानहरू हुन् ? यो प्रश्न पेचिलो छ । यो सवालको जवाफ आगामी दिनहरूमा विश्वमानचित्रमा खुल्दै जानेछ । तर जेनजी पुस्ता वर्तमानको देशको व्यवस्था प्रति सन्तुष्ट नभएको भने पक्का हो ।

स्ट्याण्डर्ड स्क्लर रोबर्ट कार्जले सन् २०१७ को सेरोफेरोमा गरेको एक अध्ययन पछि सन् २०२१ मा प्रकाशित 'जेनजी एक्सप्लेन्ड: द आर्ट अफ लिभिङ इन अ डिजिटल एज' पुस्तकमा जेनजीका विषयमा गहकिला विचार उजागर भएका छन् । उक्त अध्ययनमा १८ देखि २५ वर्ष उमेरका करीब २ हजार जेनजीको धारणा बुझ्ने प्रयास गरिएको थियो । विश्वमानचित्रमा जेनजी पुस्ताले कुल जनसंख्याको करिब ३० प्रतिशत प्रतिनिधित्व गर्ने विभिन्न अध्ययनहरूले देखाएका छन् । जेनजीलाई एक अत्यन्तै प्रतिक्रियावादी पुस्ता मानिन्छ । आफ्ना आवश्यकताको उच्चतम प्रयोग गर्ने पुस्ताका रूपमा जेनजी संसारभर परिचित छ । राजनीतिक रूपमा भएका उपलब्धिहरूभन्दा पनि व्यक्तिगत स्वतन्त्रतामा जेनजी विश्वास गर्छ भन्ने कुरा विश्वमानचित्रमा जेनजीले पुष्टि गरेको देखिन्छ । जेनजीको नाममा भएका वैश्विक आन्दोलनमा विभिन्न शक्तिको अदृश्य भूमिका गरेको चर्चा पनि व्यापक छ । खासगरी जेनजी आन्दोलनमा विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था र डिप स्टेटले भूमिका खेलेका समाचारहरू आइरहेका छन् । इन्टरनेट, न्याजेट र विभिन्न सामाजिक सञ्जालहरूको प्रयोग नै जेनजीको मुख्य शक्तिका रूपमा स्थापित भएको छ । मिलेनियल्स अर्थात् वाई पुस्ता जेनजीको भावना र आवश्यकतालाई बुझ्नको स्तरमा चुनौतीपूर्ण स्थिति पाउन सक्छ, किनकि त्यसको दायरा फराकिलो छ । त्यसमाथि निरन्तर सतामा रहेको एक्स पुस्ताले जेनजीको आवश्यकतालाई स्विकार्न असहज महशुस गरेको देखिन्छ । सरल भाषामा भन्नुपर्दा, असमानता, सामाजिक न्याय, यथार्थ र भ्रष्टाचारका विरुद्ध जेनजी पुस्ता खरो रूपमा उत्रन सक्छ । भौतिक उपस्थितिलाई इण्टरनेट सञ्जालका माध्यमबाट जेनजी पुस्ता सडकमा उतार्न समय लिँदैनन् । जो एक आपसमा परिचित नभएका

समूहका सदस्यहरूको ठूलो मास मुभमेन्ट बन्न सक्छ । ती एक आपसमा अपरिचित हुने भनेको एक मात्र पहिचान उमेर समूह मात्र हो । संसारभर जेनजीको आवरणमा भएका मास मुभमेन्टहरू के साँच्चिकै स्वतन्त्रता र व्यक्तिगत अभिव्यक्तिका अभियानहरू हुन् ? यो प्रश्न पेचिलो छ । पुराना सत्ताहरू एक पछि अर्को गर्दै संसारभर लडखडाइरहेका छन् । खासगरी गरिबी, अशिक्षा, अवसरको खोजी, भ्रष्टाचार र राजनीतिक अस्थिरता भएका देशहरूमा जेनजीको प्रभाव विस्तार भएको घटनाक्रमले देखाएका छन् । अपवादका रूपमा अन्य देशहरू पनि पर्छन् । के जेनजी पुस्ता अधिल्ला राजनीतिक शक्तिहरूबाट उपलब्ध व्यवस्था प्रति नकारात्मक छन् ? यो सवालको जवाफ आगामी दिनहरूमा विश्वमानचित्रमा खुल्दै जानेछ । तर जेनजी पुस्ता वर्तमानको देशको व्यवस्था प्रति सन्तुष्ट नभएको भने पक्का हो । नेपालमा भदौ २३ र २४ गते भएको जेनजी पुस्ताको आन्दोलनमा सहभागीहरू सबै जेनजी पुस्ताका थिएनन् । यद्यपि आन्दोलनको अग्र मोर्चामा जेनजी नै थिए । अहिलेको आन्दोलनलाई हेर्दा, जेनजीहरूले नेपालको न्यायालयलाई विश्वास गर्न नसकेको देखाउँछ । यद्यपि न्यायसेवाबाट निवृत्त भएकी पूर्व प्रधानन्यायाधिश सुशीला काकीलाई प्रधानमन्त्री बनाउन जेनजी सहमत हुनुले न्याय सेवा र महिलामाथि भरोसा गर्न सक्ने अवस्था देखायो । तथापि, काकीलाई नयाँ प्रधानमन्त्री नियुक्त गर्न विश्वका पर्दा पछाडी रहेका शक्तिको हात छ भन्ने तर्क पनि सतहमा आइसकेका छन् । जेनजी पुस्ताको मुख्य तारो राजनीतिक दलहरू भएका छन् । के जेनजी पुस्ता दलविहीन व्यवस्था चाहन्छ ? यो एउटा धारिलो प्रश्न बनिरहेको छ । लोकतन्त्रको उपभोग गर्दै विरोधमा उत्रिएको जेनजी पुस्ता के दलविहीन शासन चाहन्छ ? यसको जवाफ स्पष्ट रूपमा देखिँदैन । तर जेनजी पुस्ता व्यवस्थाभन्दा बढी सेवा प्रवाहमा विश्वास गर्छ भन्ने देखिन्छ ।

सामाजिक सञ्जाल

लोकेश दकाल

विश्वका अधिकांश देशहरूले एकपटक संविधान बनाएर बाँकी सम्पूर्ण ऊर्जा राष्ट्र निर्माणमा समर्पित गरे र परिणामस्वरूप देशलाई विकासको उच्चतम शिखरमा पुर्‍याउन सफल भए । तर हाम्रो देशमा भने औसत १०-१२ वर्षको अन्तरालमा संविधान बनाउने र च्यालेन्ज रमाइरहेको छैँ ।

मधुरगण आचार्य

कैडै कार्यसका बुद्धा, बदनाम र असक्षम नेतृत्व वर्ग ! न समयको माग र हाँक बुझ्नु छ न परिस्थितिको सामना गर्ने इच्छाशक्ति, सुकनुफुर्न र मार्गचित्र नै यिनीहरूसँग छ । यिनीहरूका अकर्मण्यता, अस्पष्टीट र स्वार्थ प्रेरित शेरबहादुर/आरजु नेतृत्वको भक्तिले कांग्रेस त प्रजापरिषद् हुने भयो, भयो ।

जैनेन्द्र जीवन

[illegible]

सम्हालिन खोज्दै निजी क्षेत्र

८० अर्ब क्षतिको अनुमान

मध्यान्ह संवाददाता काठमाडौं ५, असोज

अर्थतन्त्रको पुनर्निर्माण नवनिर्माण र पुनरोत्थानका लागि निजी क्षेत्रले सरकारसँग आवश्यक सुरक्षा समन्वय र सहकार्यका लागि आग्रह गरेको छ । प्रधानमन्त्री सुशीला काकीसँग आइतबार भएको छलफल क्रममा नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढकालले निजी क्षेत्रले सम्मानित रूपमा काम गर्न सक्ने वातावरणका लागि आवश्यक सहयोग र सुरक्षाको अपेक्षा सरकारसँग रहेको बताए । ‘हामी पनि सम्हालिँदै र सरकारलाई पनि सघाउँदै सहकार्य गर्न तयार छौं,’ अध्यक्ष ढकालले भने । उनले आन्दोलनका क्रममा निजी क्षेत्रमाथि आक्रमण हुनुले निजी क्षेत्रको महत्व बुझ्न नसकिएका रूपमा हेर्न सकिने वताए । महासंघ र अन्तर्राष्ट्रिय वित्त निगमले गरेको अध्ययनअनुसार अर्थतन्त्रमा निजी क्षेत्रको योगदान ८१ प्रतिशत छ भने ८६ प्रतिशत रोजगारी निजी क्षेत्रले दिइरहेको छ ।

साथै अध्यक्ष ढकालले अर्थतन्त्र पुनर्स्थापना र सुशासन कायम गर्न निजी क्षेत्र र सरकारबीच निरन्तर संवाद संयन्त्र निर्माण गर्न, व्यवसायीलाई आत्मविश्वासका साथ खुला रूपमा व्यवसाय गर्न सक्ने वातावरणको सुनिश्चितता कायम गर्न पनि आग्रह गरे । युवा पुस्ताको आन्दोलनका क्रममा भएको घुसपैठका कारण निजी क्षेत्रले ठुलो जनघनको क्षति बेहोरेको हुँदा दोषीमाथि कारवाही हुनुपर्ने निजी क्षेत्रको माग छ । कारवाही हुन नसके दण्डहीनताको अवस्था सिर्जना भई निजी लगानी थप निरुत्साहित हुनेतर्फ निजी क्षेत्रका प्रतिनिधिहरूले सो छलफलमा सरकारको ध्यानाकर्षण गराए । अध्यक्ष ढकालले महासंघले देशभरको क्षति विवरण संकलन गरिरहेको र हालसम्म उपलब्ध तथ्यांक र सूचनाअनुसार करिब ८० अर्ब रूपैयाँबराबरको निजी क्षेत्रमा क्षति भएको प्रारम्भिक आँकलन रहेको वताए । विशेषगरी ठुलो क्षति भएका उद्योग र साना एवं राजधानीबाहिरका केही व्यवसायको

विवरण आउन नसकेको र कतिपय दोहोरोपन पनि देखिएको छ । महासंघले जतिसक्दो चाँडो क्षति विवरण उपलब्ध गराउनेगरी देशैभर सर्वेक्षण गरिरहेको छ । छलफलका क्रममा आन्दोलनमा प्रभावित व्यवसायीलाई कर्जाको पुनर्संरचना र पुनर्तालिनीकरण सुविधा प्रदान गर्न, लगानी आकर्षित गर्न आयकरलगायतमा छुट प्रदान गर्न पनि अध्यक्ष ढकालले आग्रह गरे । माग बढाउन मूल्य अभिवृद्धि करको दरमा पनि समायोजन गर्न सकिनेतर्फ महासंघले सुझाव दिएको छ ।

युवा पुस्ताले चुस्त सरकारी सेवा चाहिरहेको बताउँदै अध्यक्ष ढकालले सूचना प्रविधिको उच्चतम प्रयोग र सदाचार काम गर्न सक्ने पहल गर्नुपर्ने बताए । यसैगरी व्याज सहूलियत र नयाँ संरचना निर्माण गर्न आवश्यक सामान ल्याउन प्रभावित व्यवसायीलाई भन्सारलगायत शुल्कमा छुटको माग छ । अध्यक्ष ढकालले २०२६ मा नेपाल अतिक्रम विकसित मुलुकबाट स्तरोन्नति हुने तयारीमा रहेको तर न्यून तयारीकै अवस्थामा भएको यस क्षतिले समस्या उत्पन्न हुन सक्नेतर्फ सरकारको ध्यानाकर्षण गराए । कर छुट, साना तथा मझौला उद्यमका लागि उत्पादनमा आधारित राहत र सहूलियतपूर्ण कर्जाको आवश्यकताका साथै वजेट पुनरावलोकन गरी अनावश्यक शीर्षकको रकम पुनर्निर्माणमा उपयोग गर्न सकिने महासंघको सुझाव छ । छलफलका क्रममा चालु पुँजीकर्जा मार्गदर्शन कम्तीमा दुई वर्ष स्थगन पुनर्कर्जा, व्याज अनुदानलगायतका वित्तीय सहूलियत तत्काल दिन सकिनेतर्फ व्यवसायीहरूले प्रधानमन्त्री कार्कीको ध्यानाकर्षण गराएका थिए ।

लामो समयदेखि जीर्ण अवस्थामा रहेका आयोजना राख्न हुँदैन : मन्त्री घिसिङ

काठमाडौँ / मस- ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ, भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात र सहरी विकासमन्त्री कुलमान घिसिङले ठेक्का सम्झौता भएका तर लामो समयदेखि काम नभई जीर्ण अवस्थामा रहेका आयोजना राख्न नहुने धारणा राखेका छन् ।

नेपाल निर्माण व्यवसायी महासंघका प्रतिनिधिसँग आइतबार भएको भेटवार्तामा उनले काम नगरेर वर्षौसम्म आयोजना अलपत्र पार्ने निर्माण व्यवसायीसँगको ठेक्का तोडिने प्रस्ट पारे । उनले कुनै पनि

निर्माण व्यवसायीप्रति पूर्वाग्राही भएर ठेक्का नतोड्ने भन्दै अलपत्र परेका र लापरवाही वा विविध कारणले जीर्ण बनेका विकास आयोजनाका ठेक्का भने तोड्ने बताए ।

‘अनुमानित लागतभन्दा कम रकम कबोल गरेर आयोजना लिने तर काम नगर्ने प्रवृत्ति बढ्दो छ, ठेक्का सम्झौता गर्ने तर लामो समयदेखि काम नभई जीर्ण भएका

आयोजना राख्न हुँदैन,’ मन्त्री घिसिङले भने । विदेशमा गुणस्तरीय र प्रभावकारी काम गरिरहेका निर्माण व्यवसायी नेपालमा काम गर्दा भने सफल नदेखिएका उल्लेख गर्दै मन्त्री घिसिङले आफूले लिएका आयोजना तोकिएको समय र गुणस्तरमा निर्माण सम्पन्न गरी नेपालका निर्माण व्यवसायी पनि सक्षम छन् भन्ने सन्देश दिन सक्नेलाई आग्रह गरे । आइतबार महासंघका तर्फबाट मन्त्री घिसिङसमक्ष निर्माण क्षेत्रका विद्यमान समस्यासम्बन्धी ज्ञापनपत्र पेस गरिएको थियो ।

लालभाडी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

शंकरपुर, कञ्चनपुर

सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

आन्तरिक आय सम्बन्धी बोलपत्र आह्वानको सूचना

(पहिलो प्रकाशित मिति:२०८२/०६/०५)

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ६२ (क) र सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारको आर्थिक ऐन २०८२ को व्यवस्था तथा मिति २०८२/०४/०१ गतेको कार्यपालिका बैठकको निर्णयानुसार आ. व. २०८२/०८३ का लागि यस लालभाडी गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको क्षेत्राधिकार भित्र पर्ने प्राकृतिक स्रोत कर संकलन गर्ने कार्यको ठेक्का बन्दोवस्त गर्नु पर्ने भएकोले ईच्छुक व्यक्ति, फर्म वा कम्पनीहरूले आवश्यक कागजातहरू संलग्न गरी यस कार्यालयबाट निर्धारित शर्तहरूको अधीनमा रही २०८२/०६/१२ गते दिनको १२वजेभित्र यस कार्यालयमा सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयको एकल विद्युतिय खरिद प्रणाली www.bolpatra.gov.np/egp को माध्यमबाट विद्युतीय प्रति दर्ता गरि बोलपत्र प्रक्यामा सहभागी हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

ठे. नं.	बोलपत्रको नाम	न्यूनतम कबोल रकम (सेवा शुल्क र मू.अ. कर बाहेक)	बोलपत्र जमानत रकम	बोलपत्र पेश गर्ने अन्तिम मिति	बोलपत्र खो लिने मिति
LAL/REV/NCB/082/083-01	लालभाडी गा. पा. भित्र पर्ने लालभाडी-०४, ईटाहा बाबा घाट, सिकलपट्टी डाँगा जाई जोड्ने घाटको नदीजन्य पदार्थको उत्खनन, विक्री तथा व्यवस्थापन ठेक्का ।	४०,१०,०५६.२	कबोल अंकोको ५% २०८२/०६/१२ १२:०० बजे	२०८२/०६/१२ १२:०० बजे	२०८२/०६/१२ १२:०० बजे
LAL/REV/NCB/2082/083-02	लालभाडी -०५ अपि घाट र सिद्धनाथ वैजनाथ घाटको नदीजन्य पदार्थको उत्खनन, विक्री तथा व्यवस्थापन ठेक्का	७९,२१,८९९.१			

विस्तृत जानकारी यस कार्यालयको Website: www.laljhadamimun.gov.np तथा सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयको Website: www.bolpatra.gov.np मा हेर्न सकिनेछ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वायुसेवा निगमले पहिलोपटक

काठमाडौँ-ग्वाङ्जाउ सिधा उडान गर्ने

काठमाडौँ / मस- राष्ट्रिय ध्वजावाहक नेपाल वायुसेवा निगम (नेपाल एयरलाइन्स)ले पहिलोपटक काठमाडौँ-ग्वाङ्जाउ-काठमाडौँ सिधा उडान सेवा सुरु गर्ने भएको छ ।

निगमका कार्यकारी अध्यक्ष युवराज अधिकारीका अनुसार यो सेवा आगामी असोज ९ गतेदेखि प्रारम्भ हुनेछ । निगमले हरेक साता तीनवटा नियमित उडान गर्ने तालिका तय गरेको छ । पहिलो उडान असोज ९ गते, दोस्रो असोज १२ गते हुने र त्यसपछि असोज ३०, कात्तिक २ र ६ गते हुने उडान पनि तय भएको छ । त्यसपश्चात् प्रत्येक आइतबार, मंगलबार र शनिबार ग्वाङ्जाउतर्फ सिधा उडान हुनेछ । काठमाडौँबाट ग्वाङ्जाउसम्मको एकतर्फी भाडादर ३० हजार रूपैयाँ

र दोहोरो टिकट ५० हजार रूपैयाँ तोकिएको निगमले जनाएको छ । अध्यक्ष अधिकारीले लामो समयको प्रयासपछि चीनको यस महत्वपूर्ण सहरमा उडान सेवा विस्तार गर्न सफल भएको बताए । निगमले निकट भविष्यमै काठमाडौँबाट कोरिया र अस्ट्रेलियातर्फ पनि सिधा उडान सुरु गर्ने निगमको तयारी छ ।

हाल नेपाल वायुसेवा निगमसँग रहेका दुईवटा न्यारोबडी र दुईवटा वाइडबडी जहाजमार्फत कतारको दोहा, मलेसियाको क्वालालम्पुर, संयुक्त अरब इमिरेट्सको दुबई, हङकङ, भारतका दिल्ली, मुम्बई र बैंगोलोर, थाइल्यान्डको बैंकक, साउदी अरबको दमाम र जापानको नारितामा अन्तर्राष्ट्रिय उडान भइरहेको निगमले जनाएको छ ।

भैरहवाका यादवले जिते यामाहाको दसैं लक्की ड्र

काठमाडौँ / मस- यामाहा नेपालले ल्याएको दसैं-तिहार विशेष अफर ‘राइड द ब्लु विथ रोडिङ’अन्तर्गत पहिलो विक्ली लक्की ड्रको विजेता भैरहवाका विनोद यादव भएका छन् । शनिबार काठमाडौँको जय नेपाल सिनेमा हल, हात्तीसारमा आयोजित यामाहा ब्लु फेस्ट कार्यक्रममा यादव विजय घोषित भएका हुन् । उनले नयाँ यामाहा मोटरसाइकल पुरस्कार प्राप्त गरेका छन् ।

विजेताको नाम नेपालका चर्चित मोटरसाइकल रेसर श्रीहरि पौडेलले सार्वजनिक गरेका थिए । एमएडब्लु राइड्सका कार्यकारी निर्देशक तथा सिइओ दीपककुमार अग्रवालले विजेता यादवलाई हार्दिक बधाई दिँदै

यामाहा सधैं थ्रिल, लाइफस्टाइल र पर्फेमेन्सलाई प्राथमिकता दिने ब्रान्ड भएको उल्लेख गरेका थिए । ‘यामाहा राइड द ब्लु विथ रोडिङ’ अभियानअन्तर्गत ग्राहकहरूले बाइक खरिद अघि अधिकतम १ लाखसम्म, खरिदपछि १० लाखसम्म नगद उपहार जित्ने अवसर पाउनेछन् ।

Dodhara Chandani Municipality

Office of the Municipal Executive

Dodhara Chadani, Kanchanpur

Sudurpaschim Province, Nepal

Invitation For Bids

First Date of Publication: 2082/06/06

1.

The Government of Nepal (GoN) has allocated Fund to Dodhara Chandani Municipality for Blacktop construction work, Ward 08 and the Municipality intends to apply the funds to cover eligible payments under the Contract for Building construction work. Bid is open to all eligible Nepalese Bidders.

2.

Eligible Bidders may obtain further information and Inspect the bidding documents at www.bolpatra.gov.np .

3.

Bidding documents may bid from www.bolpatra.gov.np only .

4.

Bids must be submitted through www.bolpatra.gov.np, on or before 12.00hr. noon on 2082/07/09.

5.

Bids will be opened in the presence of Bidders' representatives who choose to attend atDodharaChadani Municipality DodharaChadani, Kanchanpur on 2082/07/09 and 14.00hr. Bids must be valid for a period of 90 daysafter bid opening and must be accompanied by bid security, amounting to a minimum of as mention below, which shall be valid for 30 days beyond the bid validity period.

6.

Bidder may submit Bid Document Fee in form of cash, in SanchitKosh Account No : 0823501563767019, Agricultural Development Bank, Dodharachadani branch.

7.

If bidder wishes for Bid Bond in form of cash, in Dharauti Khata Account No : 0823501563767108, Agricultural Development Bank, Dodharachadani branch.

Account Name.

Dharauti Khata and submit bank deposit voucher along with the bid.

8.

If the last date of purchasing, submission and opening falls on a government holiday then the next working day shall be considered as the last day.

9.

The name and identification of the contract are as follows:

IFB Number	Description of Work	Estimated Amount, NRs. (Excluding VAT& PS)	Bid Security Amount (Rs.)	Bid Document Fee
06/RTCW/2082/083	Mahakali River Training Construction Work, Ward 01	1,17,95,784.54	4,00,000.00	3000.00

10.

The Employer reserves the right to accept or reject, wholly or partly any or all the bids without assigning any reason, whatsoever.

Chief Administrative Officer

प्रकाशक: सीतादेवी श्रेष्ठ, कार्यालय: अगवतीबहाल, नक्साल, काठमाडौँ, फोन: ०१-५३२६३६६, ०१-५३२८२९८, ई-मेल: madhyanhadaily59@gmail.com, ad.madhyanha@gmail.com (विज्ञापन), मुद्रक: एक्सप्रेस कलर प्रेस, प्रधानसम्पादक: जयनारायण श्रेष्ठ सहायक: जनक नेपाल